

munkálatok 73,365.463 K-t emésztettek meg; akkor fogalmat alkothatunk magunknak arról az áldozatkészségről, melyet az állam e téren hozott s arról a nagy tudást feltételező munkásságról, melyet derék osztrák szaktársaink a közjó érdekében kifejtettek.

Midőn még azon szives figyelmük és türelmükért, hogy meghallgatni szivesek voltak, köszönetemet fejezem ki, engedjék meg, hogy folytatólagosan tanulmányutunkon készült fényképfelvételeinkből néhányat vetítve bemutathassak.*)



Tüzifaválasztékok egységárainak megállapítása.

Irta: *Kőfalusi Győző*, m. k. erdőmérnök.

A m. kir. kincstár erdeiben termelt faválasztékok és egyéb erdei termékek eladására érvényes erdőterményárjegyzékeket végiglapozgatva, illetőleg az egyes fapiaczokon uralkodó tűzifaegységárakat felülbírálvá, nem egy esetben arra a meggyőződésre jutunk, hogy az egy és ugyanazon fanemű tűzifaválasztékok árai között sincsen meg az azok hasznavehetőségének megfelelő arány.

Ahhoz, hogy erről tudomást szerezhessünk, elsősorban szükséges, hogy az egyes tűzifaválasztékok $\text{ü}rm^3$ -kénti egységárait tömörtartalomra számítsuk át.

E műveletet elvégezve, igen gyakran azt mutatja az eredmény, hogy a dorongfa drágább a hasábfánál.

Pl. van olyan árjegyzék, amelynek egyik értékosztályában a lágy hasábfá tőára $\text{ü}rm^3$ -ként 1 K 70 f, a dorongfa tőára pedig 1 K 40 f. Az átszámítási tényező ezen árjegyzékben a hasábfára nézve 0.76, a dorongfára nézve pedig 0.60.

Ezen $\text{ü}rm^3$ -kénti egységárok mellett az 1 m^3 -re átszámított egységárok a következők:

$$1. \text{ a hasábfánál } \frac{1.70}{0.76} = 2 \text{ K } 23 \text{ f,}$$

$$2. \text{ a dorongfánál } \frac{1.40}{0.60} = 2 \text{ K } 33 \text{ f.}$$

*) Ezek egy részét a jelen füzethez csatolt műmellékletekben és a szöveg közötti ábrákban közöljük. Szerk.

Ebből a példából kitűnik, hogy a hasábfánál silányabb dorongfa ára a hasábfáét meghaladja.

Ilyen és hasonlóképen megállapított egységárak miatt sokszor hallani a fogyasztóközönség köréből olyan megjegyzéseket, melyek az egységárak téves meghatározására céloznak. Sokesetben pedig a téves uton megszabott egységárak miatt az erdőgazdaságra kár háramlik, mivel a kitermelt dorongfa nem értékesíthető. Igaz, hogy a laikus fogyasztóközönség nem az előbbihez hasonló számításból következtet az egységárak helytelen megállapítására, hanem gyakorlati tapasztalatok alapján.

S különösen a mostani nehéz megélhetési viszonyok között nemcsak egyéb cikkek beszerzésénél, hanem a favásárlás terén is beható összehasonlításokat végez a fogyasztó, minélfogva hamar rájön, hogy az egészségre ugyan ártalmas széntüzelés gazdaságosabb a fatüzelésnél.

A fogyasztóközönség, de meg az erdőbirtokosba, illetve fakeskedőbe vetett bizalom fokozása, valamint a termelt és eladásra szánt tűzifaválasztékok akadálytalan értékesítése érdekében a meg nem felelő egységárakkal szakítani kell.

A jelenleg uralkodó tűzifaegységárak, amint erre az érvényben levő erdőterményárjegyzékek is következtetni engednek, gyakorlati uton állapítottak meg.

Ez a gyakorlati ármeghatározás körülbelül olyképen történik:

A kezelő azt tapasztalva, hogy egy tűzifaválasztéknak nagy a kelendősége, a jövő évre már javaslatot tesz ezen tűzifaválaszték egységárának emelésére nézve.

Tekintettel arra, hogy az egységárakat tudományos alapon egész bizonyosan és senki által kétségbe nem vonható módon meghatározni lehet, a vevő és eladó kölcsönös érdekeit egyaránt szem előtt tartva okszerűnek mutatkozik, hogy a gyakorlati ár meghatározás módjára fátyolt borítsunk.

Tudományos alapon az egységárak az egyes tűzifaválasztékok tüzi erejéből való kiindulással szabhatók meg.

A szakembernek ahhoz, hogy valamely fapiacz különböző fanemű és választéku tűzifa összes egységárait megállapítsa, elegendő, ha egy fanemű és választéku tűzifa egységárát ismeri. Ebből

az egy adatból a többi fanemű és választéku tűzifa árait pontosan meghatározhatja.

Erre nézve a következő példát hozom fel:

Valamely fapiacson a bükkhasábfa ára $\ddot{u}rm^3$ -ként 10 K. Ezen adatból kiszámítandók a bükkdorongfa és a fűzhasáb- és dorongfa ugyanazon piaczi egységei.

1. $1 \ddot{u}rm^3 = 0.76 m^3$ bükkhasábfa egységára 10 K

$1 m^3$ bükkhasábfa egységára eszerint $\frac{10}{0.76} = 13 \text{ K } 16 \text{ f.}$

A bükkhasáb tűzi ereje = 1.282.

$1 \ddot{u}rm^3$ bükkdorongfa = 0.60 m^3 .

A bükkdorongfa tűzi ereje 0.971.

Ezen adatok szerint a bükkdorongfának egységára

$$m^3\text{-ként } \frac{0.971}{1.282} \times 13.16 = 9 \text{ K } 96 \text{ f,}$$

$$\ddot{u}rm^3\text{-ként } 9.96 \times 0.6 = 5 \text{ K } 98 \text{ f.}$$

2. A fűzhasáb tűziereje = 0.600.

Ermélfogva egy m^3 fűzhasáb ára $\frac{0.600}{1.282} \times 13.16 = 6 \text{ K } 16 \text{ f,}$

$$1 \ddot{u}rm^3 \quad \text{„} \quad \text{„} \quad 6.16 \times 0.76 = 4 \text{ K } 68 \text{ f.}$$

3. A fűzdorongfa tűziereje = 0.500.

A fenti alapon $1 m^3$ fűzdorongfa ára $\frac{0.500}{1.282} \times 13.16 = 5 \text{ K } 13 \text{ f}$

$$\text{és } 1 \ddot{u}rm^3 \quad \text{„} \quad \text{„} \quad 5.13 \times 0.6 = 3 \text{ K } 08 \text{ f.}$$

Természetes, hogy az így leszámaztatott egységarak a számítás egyszerűsítésére való tekintetből kikerekítendők. A fent kiszámított egységarak kikerekítve így alakulnának: $1 \ddot{u}rm^3$ bükkdorongfa ára 6 K, egy $\ddot{u}rm^3$ fűzhasáb ára 4 K 70 f és $1 \ddot{u}rm^3$ fűzdorongfa ára 3 K 10 f-nek volna elfogadandó. A felhozott példa alapján határozottan állítható, hogy azon a fapiacson, amelyen a bükkhasábfa $\ddot{u}rm^3$ -ként 10 K-val jól elkel, a bükkdorongfa ára $\ddot{u}rm^3$ -ként 6 K-nál, a fűzhasáb 4 K 70 f-nél és a fűzdorongfa ára 3 K 10 f-nél több nem lehet, azaz nem volna szabad többnek lennie.

Ismervén a termelési, szállítási, rakásolási, adó és kezelési költségeket, valamint a megengedhető vállalkozói nyereséget, a tőár

ezen költségeknek a piaci árakból való levonása által könnyen kiszámítható.

A tőarak között mutatkozó nagyobb különbségek szülik az egyes értékosztályokat.

Ha az általam, közleményemben jelzett ármegállapítási mód az erdőgazdaság és fakereskedelem terén követetné, az erdőbirtokosok és fakereskedők alig kerülnének abba a kellemetlen helyzetbe, hogy tűzifakészletüknek sokszor tekintélyes része, a raktáron évekig való fekvés nyomán bekövetkező korhadás folytán veszendőbe jutna. Együttal el fog maradni az értékesítést gátló meg nem felelő egységárak esetenkénti leszállításának szükségessége.

Ennélfogva véleményem szerint mindazon erdőterményárjegyzékek tűzifa egységárai, melyek a tüzi erőnek tekinteten kívül való hagyásával állapítottak meg, úgy az eladó, mint a vevő szempontjából és a vevő közönség részéről az erdőbirtokosokba vetett bizalom megszilárdítása érdekében felülvizsgálatnak, illetve helyesbítésnek alávetendők.



EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK.

I.

Meghívó.

Az Országos Erdészeti Egyesület helyiségeiben (Budapest, V., Alkotmány-utca 6. sz.) 1914. évi január 16-án (pénteken) délután 6 órakor *de Pottere Gerard* m. kir. főerdőmérnök

„Az 1913. évi párisi nemzetközi erdészeti kongresszus”

czímen felolvasást tart, melyre a t. Czímet tisztelettel meghívja

Budapest, 1914. január hóban

az Országos Erdészeti Egyesület
elnöksége.

A felolvasást a Schuller-féle vendéglőben (V., Alkotmány-utca 31.) barátságos
összejövetel követi (étkezés étlap szerint).